

get. — En anden Bestemmelse i Lovforslaget er ogsaa draget frem som særlig uheldig, nemlig den, at Lovforslaget ikke drager nogen Grændse mellem dem, som der tilstedes Udgang, og dem, der ere udelukkede fra Udgang til denne billige Alderdomsforsørgelsesanstalt. Det har været mig en Beroligelse at finde, at ogsaa paa dette Punkt har Flertallet i det Udvalg, der var nedsat for to Aar siden, fundet overveieende Betænklichkeiten ved at foretage noget lignende, idet ogsaa Flertallet i dette Udvalg har henvist til, at man ad anden Vej — altsaa ad indirekte Vej — kunde søge at naae frem til det Samme. Jeg har selvfølgelig ikke overset, at man fra det af mig nævnte Udvalgs Flertals Side har forudt, at der maatte gjøres Andet og Mere end blot det, at oprette en Alderdomsforsørgelsesanstalt fra Statens Side; men dette samme Udvalgs Flertal udtaler dog, at endog dette uden Forbindelse med det Andet vilde det anbefale. Væredede Medlemmer, som maatte ville skjænte denne Udvalgsbetænkning den Opmærksomhed, som jeg meget betvivler, at den hidtil har nydt, men som den efter min Mening i høi Grad fortjener, vil jeg give Anvisning paa, at den er overmaade let at finde, fordi den netop fylder det sidste Blad af Betænkningerne for Samlingen 1881—82, altsaa af Tillæg B. Disse andre Foranstaltninger, som kunne træffes for yderligere at fremme Sagen, vilde efter dette Flertals Mening, saavidt jeg har forstaaet den, være, at der fandtes en Maade til at yde særlige Tilskud til dem, der ikke uden Tilskud kunne træde ind i Forsørgelsesanstalten. Det er muligt, at det ærede Flertal har Ret deri. Jeg har for mit Vedkommende forudt, at Oprettelsen af en saadan Anstalt ingenlunde vilde være det Gæste, der var at gjøre for at fremme denne Sag, men det er efter min Mening det Gæste, der behøves at gjøres fra Statskassens Side. Den yderligere Hjælp til de Individer, som i Virkeligheden behøve Hjælp, skal efter min Overbevisning komme andetsteds fra end fra Statskassen, den skal særlig komme fra Kommunen. Det, som er muligt i en Kommune, det at skjæln og brage mellem Individerne, det er en Umulighed for Staten. Jeg betragter altsaa ikke det som nogen Indvending imod dette Lovforslag, at det ikke har medoptaget videregaaende Bestemmelser, som f. Ex om Kommunernes Deltagelse i Sagen. Det er i hvert Fald Noget, som ikke ligger for for Finansministeren. Men det er jo ganske klart, at dette Lovforslag aldeles ikke udelukker, at slige Bestemmelser træffes, og det er for mig ganske klart, at disse Bestemmelser

paa ingen Maade nødvendigvis maa tages i samme Dieblis, da man bestemmer sig til Oprettelsen af en Statsanstalt og tager Bestemmelse om, hvilket Tilskud Staten for sit Vedkommende vil yde til Foretagendet. Jeg vil nu haabe, at Lovtvang for Kommunerne ikke skulde være nødvendig. Jeg antager, at Kommunerne selv vilde være ivrige for at tage Sagen i deres Haand, og denne Forventning støtter jeg ikke blot paa min gode Mening overhovedet om Kommunalbestyrelserne og om disses Interesse for de mindre Bemidlede i Kommunen, men jeg støtter det ogsaa paa de Erfaringer, vi allerede have havt, saadanne Erfaringer som Oprettelsen af de forenede Kommuners Alderdomsforsørgelseskasse, ikke at tale om, at der jo, mig bekendt, og naturligvis mange af de ærede Medlemmer bekendt, findes mange Steder spredt omkring i Landet slige Anstalter for enkelte Kommuner. Naar der nu bydes Kommunerne saa gunstige Vilkaar som gjennem en Statsanstalt, der, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling), meget rigtig bemærkede, i Virkeligheden forrenter Pengene med 6 pCt., skulde man saa virkelig forudsætte, at Kommunerne skulde staa ligegyldige overfor denne Sag, og at der skulde behøves Lovtvang for at lætte dem i Bevægelse? Jeg tror det ikke. Da jeg fremsatte Lovforslaget, udtalte jeg mig med Bestemthed imod at drage en Grændse gjennem Folket, hvorved man tilstedede en Del af Befolkningen Udgang og udelukkede den anden, og jeg udtalte ikke noget saa Urimeligt som det, som det forekom mig, at et æret Medlem (Th. Nielsen), der havde Ordet ifor-gaars, lagde mig i Munden, nemlig at jeg skulde have udtalt Modbydelighed ved, at der overhovedet er Standsforskjelligheder, Uligheder i Samfundet. Noget saa Urimeligt har jeg selvfølgelig aldrig kunnet tænke end sige udtale; thi det er jo en Selvfølge, at i ethvert Kultursamfund maa en saadan Ulighed findes. Nei, det, jeg udtalte, var, at det var for mig modbydeligt paa Forhaand at ville stemple en Del af Befolkningen som uafstændig og trængende til Andres Hjælp. Hvad dette har med den almindelige Valgret at gjøre, forstaaer jeg ikke; det ærede Medlem indflettede nogle Bemærkninger derom, som jeg iøvrigt siden for-gjæves har søgt i Rigsdagstidende; men jeg forstaaer ikke, i hvilken Forbindelse de stod med mine Udtalelser. Jeg gaar videre i Rækken af de Indvendinger, der ere bleve fremsatte — desværre, den er saare lang. Der er blevet indvendt mod Lovforslaget, at